

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	แนวคิดเรื่องจิตในปรัชญาแบบเดการ์ต	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวกณิษฐ์ เพชรปภาณวงศ์	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาปรัชญา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.บุญย์ นิลเกษ	ประธานกรรมการ
	อ.ดร.ประมวล เพ็งจันทร์	กรรมการ
	อ.ดร.พิสิฐภูมิ โคตรสุโพธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องจิตในปรัชญาแบบเดการ์ต (Cartesian Philosophy) รวมถึงผลจากแนวคิดของเดการ์ตที่มีต่อนักปรัชญายุคต่อมา และนักปรัชญากลุ่ม Cartesians ผลจากการศึกษาค้นคว้า ได้เสนอไว้ตามลำดับดังนี้

Mind ในเชิงเมตาฟิสิกส์ เป็นปัญหาที่มีมาตั้งแต่ยุคกรีกจนถึงยุคกลาง ซึ่งมีอิทธิพลต่อนักปรัชญารุ่นต่อ ๆ มา ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่หนึ่งและบทที่สองเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องจิตในยุคกรีกและยุคกลาง

ในบทที่สามและบทที่สี่ผู้วิจัยได้เสนอผลจากการค้นคว้า ความหมายของคำว่า “จิต” ของ Descartes เป็นจิตคิด มีความเป็นอมตะ และกายกับจิตมีความสัมพันธ์ต่อกันโดยต่อมไพลีเยลเป็นจุดกลาง จิตเป็นอิสระจากกายทั้งหน้าที่และสภาวะจิต คือสิ่งที่คิด การปฏิเสธ การยืนยัน การรับรู้ และดำรงอยู่ได้โดยเป็นอิสระจากกาย แตกต่างจากกายโดยสิ้นเชิงทั้งหน้าที่และสภาวะ จิตในสภาวะเช่นนี้เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในมนุษย์เท่านั้น จึงทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ การเข้าใจด้วยจิตเป็นสหัชญาณของจิต นอกจากนี้สภาวะของจิตเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่กินที่ เป็นความคิดที่บริสุทธิ์ ดำเนินไปตามกฎเกณฑ์แห่งเมตาฟิสิกส์ Descartes ได้พิสูจน์ให้เห็นความมีอยู่ของจิตและของพระเจ้าในลักษณะที่เป็นอมตะและสัพพัญญู

แนวคิดของ Descartes ส่งผลไปยังนักปรัชญากลุ่มคาร์เตเซียน อาทิเช่น Leibniz, Spinoza และนักปรัชญาอื่น ๆ อีกหลายท่าน นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตขึ้นมากมาย ในปรัชญาของ Spinoza พระเจ้าเป็นเจ้าเป็นทุกสิ่ง กายและจิตทำงานขนานกันแต่

ไม่มีปฏิกริยาต่อกัน ส่วน Leibniz ถือว่าความคิดไม่มีอยู่ในจิต แต่จะมีอยู่ได้ด้วยประสบการณ์ เป็นตัวผลักดัน ทุกโมนาด (Monad) อยู่ในกระบวนการวิวัฒนาการ เอกภาพประกอบด้วยโมนาดไม่มีที่สิ้นสุด Leibniz พยายามที่จะเอาเหตุผลนิยมและจิตนิยมรวมเข้าไว้ด้วยกัน

สำหรับปรัชญา Kant และ Hegel ซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่ห้า นับได้ว่าได้รับอิทธิพลจากปรัชญาคาร์เตเซียน เช่นกัน Kant พยายามจะผสมผสานประจักษ์นิยมและเหตุผลนิยม พระผู้เป็นเจ้าของ Kant เป็นจริยธรรมสูงสุด และเป็นผู้ควบคุมกฎแห่งจริยธรรม Kant และ Hegel นำเอาเหตุผลนิยมมาใช้ในรูปแบบที่แตกต่างออกไป ในปรัชญาของ Hegel ได้แปรสภาพจากลัทธิเหตุผลนิยมของ Descartes ไปสู่จิตนิยม โดยมีความคิดว่าสถานภาพของวิญญาณและความคิดแยกจากกันไม่ได้ จิตเป็นตัวกลางรับความรู้สึกของเรากับสิ่งภายนอก วิญญาณ เป็นสภาวะต้นกำเนิดแห่งการพัฒนาสภาพจิตใจ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้เสนอบทบาทของนักปรัชญากลุ่มประจักษ์นิยมและนักปรัชญา กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับปรัชญาคาร์เตเซียน กล่าวได้ว่าจุดอ่อนของปรัชญาคาร์เตเซียนทำให้เกิดแนวคิดเชิงคัดค้าน (Anti-Cartesianism) โดยมีนักปรัชญากลุ่มประจักษ์นิยมและนักปรัชญา ภาษาวิเคราะห์ ซึ่งเห็นว่าวิธีการทางปรัชญาคาร์เตเซียน ไม่เป็นวิธีการที่จะเป็นบรรทัดฐานทางปรัชญาอย่างแท้จริง นักปรัชญาร่วมสมัยมองว่า วิธีการทางเมตาฟิสิกส์เป็นตัวถ่วงความเจริญแห่งวิชาการปรัชญา

Ryle กล่าวว่า Descartes ใช้ภาษาผิดประเภทราวกับว่ามนุษย์มีสองชีวิตในคน ๗ เดียวกัน A.J.Ayer ก็เป็นผู้หนึ่งที่ไม่เห็นด้วยในเรื่องอภิปรัชญา Ayer มองว่าเป็นเรื่องไร้สาระ และสร้างให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นมา นักปรัชญาอีกท่านหนึ่งคือ Pierre Gassendi ผู้ปฏิเสธ Descartes โดยพื้นฐานวัตถุนิยมนั่นคือกายและจิต แต่ทำไมต้องแยกจากกัน อันที่จริงแล้ว เป็นสิ่งเดียวกันนั่นเอง

สรุปได้ว่า แนวคิดของ Descartes ไม่เพียงแต่ส่งผลในยุคใหม่แต่ยังสืบเนื่องต่อมาจนถึงยุคปัจจุบัน ก็ยังมีมุมมองหลายด้าน อาทิเช่น นักอนุรักษนิยม ที่พยายามไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเชิงเมคานิกส์ของ Descartes ที่เกิดการแบ่งแยกระหว่างโลกธรรมชาติกับมนุษย์ โดยธรรมชาติถูกตีค่าเป็นเพียงเครื่องรับใช้มนุษย์ ในขณะที่ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ เจริญ รุดหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไปคือ ระบบการสงสัยแบบวิธีการ ของ Descartes ได้
แปรสภาพความคิดทางปรัชญาไปสู่การปฏิบัติเชิงวิทยาศาสตร์ในยุคต่อมาหรือไม่ เพื่อจะ
ได้ทราบคุณค่าทางความคิดเชิงปรัชญาว่า ยังมีค่าต่อการเป็นรากฐานทางวิทยาศาสตร์เพียงใด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	The Concept of Mind in Cartesian Philosophy	
Author	Miss Pakha -nitr Pecharapaneewong.	
M.A.	Philosophy	
Examining Committee :	Assoc. Prof. Dr. Boon Nilakesh	Chairman
	Dr. Pramual Pengchan	Member
	Dr. Phisit Kotsupho	Member

Abstract

The purpose of this thesis is to study the concept of mind in Cartesian Philosophy and also the effect of Descartes's thought. In this regards, I find that Mind in metaphysical truth is a problem for philosophers since Greek and Medieval philosophy.

In particular, the word "Ideas" of Plato and "Form" of Aristotle had influence on the modern philosophers. Descartes discussed the mind, the self and the proof of God all of which I presented in seven chapters of my thesis by analytical description.

Chapter one and chapter two I give a detailed account of Mind in Greek and Medieval philosophy. This was the base of knowledge in modern philosophy.

In chapter three and four, I consider Descartes claim to be explaining "Mind" in Metaphysical truth. In Descartes's Cogito, the mind discovers itself as an infinite power of self-assertation. Descartes found that the mental substance is himself who thinks whenever he thinks, certainly this he cannot doubt. It means that he exists. Mind is substance by its nature and independent. It also knows that it is finite and receives its being from an "Other". The idea of an infinite substance or God cannot be found in the finite mind. It must be derived from itself. That the idea of an infinite being comes from an infinite being. Mind is immortal and interacts body through pineal gland in the brain. Extension or the property of being extended was Descartes's conception of matter.

I argue that “Mind” in Descartes not only is different from body but also in the term of man and animal. However, the Rationalism focuses on the Mind and Body problem, the effect of Cartesian philosophy, and the influence on the other Theories of Mind. I also argue about the methodic and the famous dictum “Cogito ergo sum” and the proof of God in these chapters.

Besides these, the Rationalists who were successors of Descartes Leibniz and Spinoza give the important role of Rationalism.

The Cartesian God as infinite power, is essentially creator. For Leibniz and Spinoza, I find that not only in terms of their unique physiological causes, but also in terms of mind and their relationship to their beliefs. For Spinoza, God is *substantum*, source of everything. Spinoza used an old scholastic term calling God “*natura naturans*” There is only one substance, the mind has no way of knowing the body itself nor that the body exists, except through ideas corresponding to such modifications of the body.

The other successor of Descartes is Leibniz with his Doctrine of Monads. He interprets the monads as spiritual force. God is the highest monad. He aims to reconcile the difference between A priorism and Empiricism. Nothing can exist in the intellect that did not first exist in sensation

In chapter five, I present Kant and Hegel who were also influenced by Cartesian philosophy. In Kant’s philosophy, he tried to integrate Empiricism and Rationalism. He insists in “The Moral argument” that we can find the existence of self (mind) and God through his Moral Theory. For Kant, God (The Transcendental Ideal) is the supreme moral who governs the moral world. It is important for metaphysics to be concerned with “Pure Reason”. Kant and Hegel present Rationalism in a different form. Hegel builds on the foundations aided by Fichte and Schelling. He agrees with the former in insisting on a logical method. For Hegel, nature and mind or reason are one, “whatever is real is rational and whatever is rational is real” “The more law there is in nature, the more rational is its activity”.

In chapter six, the empiricists and the positivists argue that Cartesian method is not the method of hypothesis and that Descartes did not think any of parts of his science to be purely a priori. Many contemporary philosophers of mind regard the Cartesian Theory of the mental as the major stumbling block to any viable theory of either mental representation or consciousness

In the concept of Mind, Ryle portrayed Descartes as positing a non physical "place" where mental events and process resided Mind in Descartes is the problem of language.

Gassendi, a follower of the philosophy of Epicurus, shows as Ryle that nothing in Descartes's thought refutes the supposition that a man is a material being only and that his mind or "soul" is, therefore likewise material in nature.

Ayer, rejects the metaphysics of Descartes especially the dictum "Cogito ergo sum" He stated that metaphysical statements are meaningless

In my conclusion, I argue that the effect of Descartes's thought influenced the successors and the other Theories of Mind

Although some philosophers reject his thought; it is useful for us to understand Descartes and make comparisons with some Contemporary philosophy of Mind.

The suggestion for further research is the application of the Methodic doubt of Descartes, which finds its basis in philosophical thought, to scientific practice in our time.